

Robert Fico a Peter Kažimír besedovali so študentmi Klub 500 prichádza s veľmi zaujímavými nápadmi

Pri prehliadke ZPO

Dňa 20. marca 2017 navštívili v rámci pracovnej návštevy Banskobystrického kraja predseda vlády SR Robert Fico a minister financií Peter Kažimír Podbrezovú. Na pôde súkromných škôl Železiarní Podbrezová ich privítal predseda predstavenstva Vladimír Soták, podpredseda predstavenstva Marian Kurčík, členka predstavenstva Mária Niklová a riaditeľ súkromných škôl Ivan Majer a Katarína Zingorová. Premiér sa stretol so študentmi Súkromného gymnázia ŽP a besedoval s nimi na tému Slovensko a Európska únia. Peter Kažimír besedoval so študentmi Súkromnej strednej odbornej školy hutnickej ŽP. Následne rokovali s Klubom 500, ktorý mal zasadnutie v Dome kultúry Železiarní Podbrezová. Na záver návštevy si prezreli kontinuálne odlievacie ocele a pokračovali do Tisovca.

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

Roberta Fica sme sa na záver návštevy opýtali:
Pán premiér, čo vás priviedlo do Podbrezovej?

- Železiarne Podbrezová sú významný zamestnávateľ tohto regiónu, bez ktorého by región ťažko prežil. Navyše, pán Soták je veľmi aktívny predstaviteľ slovenských zamestnávateľov a každé jedno stretnutie s ním ma obohacuje. Bol som zvedavý, ako sa Podbrezovej darí, ale pre-

berali sme aj ďalšie významné témy, najmä aktuálny problém nedostatku pracovných síl na Slovensku. **Zúčastnili ste sa aj rokovania s Klubom 500, aké sú závery?**

- Klub 500 prichádza s veľmi zaujímavými nápadmi. Závery rokovania spočívajú v tom, že samotný Klub 500, aj Železiarne Podbrezová majú v ponuke niekoľko vlastných skúseností. Pozornosť sme venovali nedostatku kvalifikovaných pracovných síl a dohodli sme sa, že sa budeme venovať štyrom okruhom. Prvým je výstavba nájomných bytov pre

zamestnancov. Druhým dôležitým okruhom je štruktúra stredného odborného školstva. Bude potrebné radikálne do nej vstúpiť. Ak bude aj naďalej stredné školstvo odtrhnuté od potrieb praxe, nebude dostatočné množstvo potrebných ľudí. Duálne vzdelávanie treba zatriktívniť, aby na ňom participoval aj štát. Treťou oblasťou je mobilita pracovnej sily, ktorá je u nás veľmi nízka. Poslednou témou bol sociálny systém, ktorý

časť nezamestnaných výrazne zneužíva. Spracovaných bude niekoľko výziev a v priebehu niekoľkých týždňov bude na stole aj niekoľko legislatívnych a inštitucionálnych zmien.

“ Pozornosť sme venovali nedostatku kvalifikovaných pracovných síl a dohodli sme sa, že sa budeme venovať štyrom okruhom.

Na besede s gymnazistami.

Foro A. Nociarová

S Ing. Ľuborom SCHWARZBACHEROM, členom Predstavenstva a technickým riaditeľom ŽP a.s.

„Nie som zástancom radikálnych zmien, skôr kontinuity a postupného zlepšovania sa. Skrátka, držať sa zásady trikrát merať a raz strihať.“

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

Pán riaditeľ, čím vám Podbrezová učarovala, že ste sem nastúpili hneď po skončení vysokoškolského štúdia?

- Koncom sedemdesiatych rokov minulého storočia sa v bývalých Švermových železiarňach plne rozbiehal rúrový program. Ťaháreň rúr 1 bola v tom čase v prevádzke sedem rokov a budovali sa ďalšie nové kapacity pre výrobu rúr, a to valcovňa rúr s pretlačovacou stolicou a ťaháreň rúr 2. Pripravovala sa výstavba v poradí druhého zariadenia plynulého odlievania ocele (ZPO) kvadrátu 200 x 200 milimetrov.

Do železiarní v Podbrezovej sme nastúpili začiatkom júla 1978 v jeden deň štyria čerství absolventi Hutnickej fakulty so špecializáciou

tvárnenie kovov. Nakoľko pochádzam z tejto oblasti, nič iné po absolvovaní strojníckej priemyselky v Brezne a vysokoškolského štúdia v Košiciach mi nenapadlo. Moje rozhodnutie som nikdy neofutoval a odporúčam ho každému, kto má ozajstný záujem o zmysluplnú prácu. Mimochodom, aj spomínaní spolužiaci sú doteraz súčasťou hutnickej rodiny pod značkou Železiarne Podbrezová Group.

Celý svoj produktívny život ste prežili v podbrezovských železiarňach. Uvedomujete si, že to je už 39 rokov? Vráťte sa však do čias, keď ste sa ako technológ zaoberali výrobou presných rúr. Ako si na tieto roky spomínate dnes?

- Začínal som ako technológ v ťahárňach rúr a spolu s inými kolegami sme riešili každodenné technickotechnologické problémy. Najviac práce bolo s nábehom a s tým spojenými úlohami v novej ťahárni rúr 2, ale aj ťaháreň rúr 1 mi bola veľmi blízka. Bol som veľmi „hladný“ po informáciách zo sveta techniky, väčšina zariadení pochádzala z nemeckých hovoriacich krajín, a tak som sa začal súkromne zdokonaľovať v nemčine na Mestskom osvetovom stredisku v Brezne. Boli to prvé rokovania s rôznymi tuzemskými odberateľmi presných rúr, ako aj so zahraničnými dodávateľmi zariadení.

Vedúcim výroby a potom vedúcim prevádzkarne ťaháreň rúr 2 ste sa

stali v dobe, keď sa pôvodné trhy rozpadli a spoločnosť prijala novú filozofiu obchodovania. V jednom z našich rozhovorov ste ich označili za krušné časy...

- Krátke obdobie rokov 1990 – 1995 bolo veľmi odlišné. V roku 1990 sme mali ešte kapacity výroby presných rúr naplnené objednávkami, hlavne do bývalého ZSSR. V roku 1990 ťaháreň rúr 2 vyrobila prvýkrát množstvo nad 60 000 ton, presne 63 080 ton, čo bolo najviac v doterajšej histórii, a už to nebude prekonané. V rokoch 1989 – 1990 sme montovali a uvádzali do prevádzky nové zariadenia na rozšírenie rozmerového sortimentu presných rúr až do priemeru 162 milimetrov, s hrúbkou steny 12,5 milimetra, z pôvodného maximálneho priemeru 100 milimetrov. Šlo

Pokrač. na str. 2

Z obsahu čísla vyberáme:

V ŽP Bezpečnostné služby

Za veľmi dôležitú považujem prevenciu, to znamená vykonávanie preventívnych kontrol a iných opatrení zameraných na predchádzanie bezpečnostným incidentom. Poďakovanie patrí nielen zamestnancom bezpečnostnej služby, ale aj všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na odstraňovaní nedostatkov, zistených pri preventívnych kontrolách.

ŽP GROUP čítajte na 3. strane

Súťaž medzi zmenami - ťaháreň rúr

Vo výrobných a obslužných prevádzkach akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová už šiesty rok prebieha súťaž medzi pracovnými zmenami, do ktorej sú zapojené pracovné kolektívy kategórie „R“ z oceľiarne, valcovne bezvíkových rúr, ťaháreň rúr, centrálnej údržby, energetiky, dopravy a odboru riadenia kvality.

Železiarne Podbrezová čítajte na 3. strane

Železiari stavali cesty

K prvej núdzovej stavbe prišli železiari od 15. mája 1931. Ministerstvo verejných prác rozhodlo dislokovať 250 robotníkov z Hronca, Podbrezovej a Tisovca na stavbu úseku severnej cestnej magistraly medzi Kapušami a Hanušovcami nad Topľou na východe Slovensku pod vedením Štátneho solivaru v Prešove.

Železiarne Podbrezová čítajte na 4. strane

Pozvánka na HF TUKE

Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach pripravila na stredu, 12. apríla Deň otvorených dverí pre študentov a učiteľov stredných škôl, pre rodičov budúcich vysokoškolákov, ale aj iných záujemcov o štúdium.

Región čítajte na 5. strane

Maturitné písomky

Marec je pre maturantov štartom pre záverečné overenie toho, čo sa počas štúdia u nás naučili. V utorok, 14. marca 2017 sa finále začalo slovenským jazykom. Z našich škôl do tried na písomné časti zasadlo 13 hutníkov, 24 mechanikov strojov a zariadení, 16 mechanikov mechatronikov, 9 mechanikov elektrotechnikov a 34 gymnazistov.

Súkromné školy čítajte na 5. strane

Letný čas

Letný čas sa v tomto roku začne 26. marca, keď si o 2. hodine posunieme hodiny na 3. hodinu. S letným časom sa rozlúčime v nedeľu 29. októbra 2017.

Pomôžte

Prosíme darcov krvi, aby darovali túto životodarnú tekutinu našej bývalej spolupracovníčke Márii Zázrivcovej. Ochotných pomocť čakajú na Transfúznej stanici v Banskej Bystrici denne od 7. do 14. hodiny, v utorok do 17. hodiny.

S Ing. Ľuborom SCHWARZBACHEROM, členom Predstavenstva a technickým riaditeľom ŽP a.s.

„Nie som zástancom radikálnych zmien, skôr kontinuity a postupného zlepšovania sa. Skrátka, držať sa zásady trikrát merať a raz strihať.“

(Dokonč. zo str. 1)

o nákup zariadení – vtedy cez Škoda export Praha, v celom toku výroby rúr. Boli to zariadenia – hrotovačka AVS 100, priebežná valčeková žihacia pec č.4 s vyvíjačom ochranné atmosféry č.4, rovnačka XRK 6-125, upichovačka Reika so značením rúr, ultrazvuková kontrola rúr.

Potom nastal neuveriteľný zlom s rozpadom trhov a stratou objednávok presných rúr. Stáli sme pred úlohou zatvorenia ťahárne rúr 1 a presťahovaním niektorých zariadení do ťahárne rúr 2, aby sa zachoval výrobný sortiment od minimálneho priemeru 4 milimetre. Našťastie k tomu nedošlo, ale vnútorné napätie medzi manažermi ťahárni bolo zrejme. Pamätám sa, ako sme cez vianočné sviatky pripravovali novú organizačnú štruktúru, aby sme prežili s podstatne nižším stavom pracovníkov. Vtedy sa lámal charakter ľudí. Výroba presných rúr padla pod 13 000 ton v roku 1993, aj 1994, t.j. znížila sa o 80 percent, v porovnaní s rokom 1990. Našťastie výroba rúr valcovaných za tepla sa znížila len zhruba o 25 percent, a tak sme finalizovali v úpravni ťahárne rúr 2 až 30 000 ton ročne valcovaných rúr na predaj.

Po založení obchodnej spoločnosti Pipex A.G. sme začali postupne viac a viac dodávať zákazníkom do vyspelých priemyselných krajín západnej Európy a mali sme s tým mnoho technických a organizačných problémov. Zvýšenie rozmerovej a povrchovej kvality rúr, značenie jednotlivých rúr, čierna fosfatizácia povrchu HPL rúr, nové typy tepelného spracovania, neustále predlžovanie maximálnej dĺžky rúr, zníženie množstva konzervačného oleja na rúrach, presmerovanie nakládky zo železnice na kamióny, komunikácia so zákazníkmi, skracovanie termínu dodávok rúr, informovanie o prípadných sklzoch, atď. Všetko veci, s ktorými sme dovtedy nemali žiadne skúsenosti. Pri návrhoch v našich odberateľov nám neustále „šampónovali hlavy“ a po návrate domov sme analyzovali príčiny nespokojnosti našich zákazníkov a neustále prijímali opatrenia. Boli to ozaj krušné časy.

Rok 1996 bol druhým ziskovým rokom od vzniku akciovej spoločnosti. Po finančnej reštrukturalizácii spoločnosť začala investovať do nových technológií. Stali ste sa vedúcim

odboru technického a investičného rozvoja, a tak ste stáli pri realizácii mnohých významných investícií. Bolo ich mnoho a to nielen technologického charakteru. Na výstavbu ktorých spomínate najradšej? Ktoré boli najzložitejšie?

- Z ťahárne rúr som si priniesol mnoho skúseností, avšak táto funkcia mala oveľa širší technický záber v našich ďalších hlavných výrobných prevádzkach, v oceliarni a valcovni rúr, pribudla energetika, doprava a stavebné činnosti v celej firme a dcérskych spoločnostiach. Bol som pri nákupe takmer všetkých nových zariadení v začínajúcej prevádzkarni hutnícka druhovýroba, včítane výroby hydraulických rúr (HP). Mimochodom, ako dnes si pamätám, že prvá HP rúra bola lúpaná a valčekovaná na Jozefa – 19. marca 1998, pred devätnástimi rokmi.

K významným technologickým investíciám v období rokov 1996 – 2000 určite radím odlievanie najmenšieho kruhu 150 milimetrov na vtedajšom ZPO, zmenu systému riadenia odlievania tekutej ocele v medzipanve zo zátkových tyčí na doteraz používané „šupátkové“ uzávery, vo valcovni rúr inštaláciu CARTA systému 1. generácie, v ťahárňach rúr linky na odstraňovanie otrepu po delení kefováním, nezmazateľné značenie laserom. Zo stavebných investícií vybudovanie novej kaliarne nástrojov, v starom závode tlakovej splaškovej kanalizácie, rekonštrukcia budovy personálneho úseku a laboratórií. Ešte technicky náročnejšie boli investície v rokoch 2001 – 2005. Napríklad, komplikovaný bol návrh a inštalácia liniek kotlových rúr č.1 a 2 vo valcovni rúr. Chceli sme zvýšiť kapacitu výroby kotlových rúr 1. a 3. triedy podľa DIN 17 175, rúry spracovávať kontinuálne po jednotlivých operáciách, zvýšiť produktivitu a následne zrušiť prevoz rúr do ťahárne rúr 2. Takáto linka neexistuje v žiadnej konkurenčnej valcovni, bola navrhnutá na mieru pre naše potreby. Poskladaná bola od siedmich výrobcov rôznych zariadení, časť linky bola vyrábaná aj v našej údržbe, riadenie navrhli naši inžinieri z oddelenia automatizácie. Vo valcovni rúr bola postavená prakticky nová kroková pec pred redukovňou, s regeneračnými horákmi. Nová technológia ohrevu rúr nám priniesla úsporu viac ako 20 percent spotreby zemného plynu

na tonu ohriatych lúp. V tom čase sme boli druhá firma v Európe, ktorá zaviedla túto pokročilú metódu ohrevu spaľovacieho vzduchu teploty okolo 800 stupňov Celzia. Aj konzerváciu valcovaných rúr UV lakom pre námorskú prepravu sme zaviedli ako druhá firma v Európe. Na predprebiešku našej linky v Nemecku boli pozvaní aj zástupcovia svetovej jednotky vo výrobe rúr, ktorí len uvažovali o tejto technológii konzervácie rúr do budúcnosti.

Začiatkom nového tisícročia sme začali vyrábať aj presné zvárané kalibrované rúry malých priemerov. Dva roky sme pracovali na príprave inštalácie modernej zvarovacej linky, transportu a skladu zvítok, výrobe nástrojov, lisovaní „špony“. Žiaľ, situácia na trhu s týmito rúrami nám nepriala a po desiatich rokoch sme linku zdemontovali a odpredali do Španielska.

V ťahárni rúr 1 bola zdemontovaná nefunkčná regenerácia HCl, a tak sme v ťahárni rúr 2 postavili novú regeneráciu kyseliny chlorovodíkovej, rekonštruovali obidve neutralizácie odpadových vôd, vybudovali nový sklad HCl.

Spomínal som presmerovanie transportu rúr zo železnice na kamiónovú dopravu. Museli sme riešiť neúnosnú situáciu s nakládkou kamiónov, hlavne rýchlosťou nakládky, znížením obsluhy skladu a jeho automatizáciu. Vo svete sú známe viaceré princípy automatizovaných skladov dlhých výrobkov, ktoré majú však rôznu kapacitu výrobkov na 1 m² plochy skladu a rýchlosť presunu výrobku zo skladu na dopravný priestriedok. V licencií jednej pražskej firmy sme v spolupráci so slovenským výrobcom mostových žeriavov a manipulátorov vybudovali postupne plne automatizované expedičné sklady rúr v roku 2003, 2006, 2008 a 2011.

Zo stavebných investícií bola v tomto období zrekonštruovaná sociálna budova energetiky, prestrešili sme homogenizačné šrotové pole, vybudovali protihlukovú stenu na Šrotovom poli Piesok a začali práce na obnove hradu Ľupča, na budove neogotiky a všetkých inžinierskych sietí.

Ubehlo desať rokov a vy ste sa stali členom predstavenstva a technickým riaditeľom spoločnosti. Technický úsek zahŕňa širokú škálu činností. Do novej funkcie ste vstúpili s odhodlaním všetko dobré zachovať a priniesť nové prvky s cieľom celkového ekonomického zefektívnenia. Podarilo sa vám tento cieľ naplniť?

- Nie som zástancom radikálnych zmien, skôr kontinuity a postupného zlepšovania sa. Skrátka, držať sa zásady trikrát merať a raz strihať. Vždy zvažovať pre a proti, nebyť hneď nadšený novým riešením, skôr ho analyzovať a hľadať aj súvislosti. Prácu technického úseku som poznal na slušnom základe, opäť sa však veľa vecí človek musel učiť. Napr. za posledných šesť rokov došlo k úplnej zmene formy nákupu elektriny a zemného plynu. Predtým boli uzatvárané ročné kontrakty tesne pred

Minister životného prostredia Jaroslav Izák udelil 5. júna 2008 našej dcérskej spoločnosti ŽP EKO QELET cenu ministra za vybudovanie závodu na spracovanie autovrakov a kovového odpadu v Hliníku nad Hronom. Cenu prevzali Ing. Ľubor Schwarzbacher, člen Predstavenstva Železiarň Podbrezová a Ing. Emil Kokles, generálny riaditeľ ŽP EKO QELET, a.s.

začiatkom daného roku. Príchodom, hlavne manažérov z Nemecka do veľkých energetických firiem Slovenska, sa táto forma úplne zmenila na postupný nákup elektriny po tranžiach, neskôr aj zemného plynu podľa vývoja cien na nemeckej energetickej burze v Lipsku. Obchoduje sa denne s rôznymi produktmi na obdobie maximálne troch rokov vopred. Je to komplikované, ale som rád, že sme sa to spolu s našimi energetikmi naučili.

Aj v oblasti údržby technologických zariadení došlo k podstatnej zmene v rokoch 2007 – 2008, kedy bola organizačne vytvorená opäť centralizácia údržby. Centrálna údržba má svoje výhody, aj nevýhody. Dôležité

je však, že technické a technologické problémy zariadení sú „naše problémy“, všetci – údržba, obsluha, manažéri, ich musíme analyzovať, navrhnuť a dodržiavať prijaté opatrenia, aby sa presťože opakovali čo najmenej. Pri centralizácii údržby je hlavne tá výhoda, že viac „hláv“ je zapojených do riešenia problémov. Postupnými krokmi sme sa určite podali ďalej, najmä v najzložitejšej prevádzkarni valcovňa rúr, za čo všetkým kolegom úprimne ďakujem.

Pán riaditeľ, čo považujete za profesionálny život za svoj najväčší úspech?

- Úspechom všetkých zainteresovaných pracovníkov bolo určite opätovné uvedenie valcovne rúr do prevádzky v apríli 2011. Na podvečer 27. marca 2011 – bola to nedeľa, určite nikdy nezabudnem, ako väčšina kolegov. Vznikol požiar v káblových priestoroch valcovne rúr a následne neskutočne rýchle tempo obnovy. Za rekordných osemnásť dní sme začali znova vyrábať. Rovnako demontáž, montáž a uvedenie do prevádzky nového 3-prúdového kontinuálneho odlievania ocele, s novým vodným hospodárstvom a paralelne aj odprášenie EAF a LF, s využitím odpadného tepla za neskutočných štyridsať dní, si zasluži absolutórium pre všetkých zúčastnených.

Úpravárenská linka výmenníkových

rúr v ťahárni rúr 2 spája dvanásť technologických operácií do jedného celku, čo predstavuje najproduktívnejší spôsob spracovania presných rúr.

Rekonštruovaná žihacia pec č. 4 a jej technické parametre, hlavne v rýchlosti ochladzovania a výšky žihacej teploty, má takú úroveň, akú nemá doteraz žiadna konkurencia. Aj technologická linka na kontinuálne galvanické pozinkovanie presných rúr je unikátom. Delenie rúr priamo na ťahacej stolici, prvýkrát inštalované v minulom roku, dáva predpoklad na ďalšie zvýšenie produktivity v obidvoch ťahárňach rúr. Rovnako rekonštrukcia ZELPO areny bola technicky a organizačne veľmi náročná.

V dcérskych spoločnostiach to bol návrh a výstavba závodu na zelenej lúke k spracovaniu autovrakov v Hliníku nad Hronom, s vybudovaním kompletnej infraštruktúry. Na Táloch bolo vybudovanie golfových ihrísk, zázemia a apartmánového domu.

Prichádza etapa života, v ktorej si môžete splniť svoje priania, na ktoré doposiaľ nevyšiel čas. Prezradte nám čo robíte najradšej vo voľnom čase a čomu sa hodláte venovať v nasledujúcich rokoch?

- Mám veľmi rád spoznávanie histórie a súčasnosti národov celého sveta. Videl som mnoho krajín, ale svet je veľký. Určite budem viac cestovať, relaxovať v prírode na chate nad Breznom, venovať sa viac rodine, najmä vnukom. A tiež sa zdomaľovať v golfovej hre, pokiaľ mi zdravie bude slúžiť.

Vaše želanie spoločnosti, v ktorej ste prežili kus svojho života?

- Naším mladším kolegom a nasledovníkom prajem veľa technického entuziazmu, aby naviazali kontinuálne na doterajšie činnosti, aby sa firma naďalej rozvíjala. Aby vláda našej krajiny nepodceňovala hutnícku výrobu, vytvárala jej podobné podmienky ako iným odvetviám. Železiarňam prajem na dlhé roky spokojných, vzdelaných zamestnancov, veľa odberateľov a prosperitu vo všetkých oblastiach.

Ing. Ľubor Schwarzbacher, člen Predstavenstva ŽP a.s. ďakuje za udelenie ceny ministra životného prostredia za environmentálny čin roka

Za veľmi dôležitú považujem prevenciu

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

Dominantou vášho poslania je ochrana majetku a bezpečnosť materskej spoločnosti. Za roky existencie vašej dcérskej spoločnosti je evidentné, že ste v skvalitňovaní svojej činnosti v tomto smere urobili značný krok vpred. Čo považujete v súčasnosti za najväčší úspech smerujúci k znižovaniu bezpečnostných incidentov?

- K súčasnému stavu, ktorý mimochodom nepovažujeme za konečný a ani dostatočný, videl celý rad krokov, organizačných, technických a personálnych. V mnohých prípadoch to boli rozhodnutia aj z kategórie tzv. nepopulárnych rozhodnutí, kedy bolo závažným spôsobom zasiahnuté do už zabehnutých zvyklostí. Nie všetkým sa to páčilo, mnohé rozhodnutia boli prijímané ťažko, niekedy aj s nepochopením, ale prekonal sme to.

Najdôležitejšia bola a je podpora vedenia ŽP a.s. pri zásadných organizačných a technických opatreniach, ale aj pri niektorých čiastkových opatreniach. Spomeniem napr. vytvorenie dcérskej spoloč-

nosti ŽP Bezpečnostné služby s.r.o., ktorá vznikla z pôvodnej Vlastnej ochrany ŽP a.s., čo nám umožnilo venovať sa len zabezpečovaniu strážnej služby a umožnilo nám, okrem iného, poskytovať strážnu službu aj iným spoločnostiam a osobám. Alebo podpora pri zabezpečovaní technických podmienok na ochranu majetku. Tá je nevyhnutná. Boli investované nemalé prostriedky do systému ochrany a aj tieto investície sa podieľajú na stave, v ktorom v súčasnosti sme.

Za veľmi dôležitú považujem prevenciu, to znamená vykonávanie preventívnych kontrol a iných opatrení zameraných na predchádzanie bezpečnostným incidentom. Poďakovanie patrí nielen zamestnancom bezpečnostnej služby, ale aj všetkým, ktorí sa akýmkoľvek spôsobom podieľajú na odstraňovaní nedostatkov, zistených pri preventívnych kontrolách.

A naopak, čo vás najviac trápí?

- Už dlhodobo ma trápí vzťah niektorých zamestnancov k majetku spoločnosti alebo k majetku iných zamestnancov. Častokrát sa zamestnanci tvária, že ak sa problém nedotýka priamo ich, tak sa ich nedotýka vôbec. To však nie je pravda. V podniku pracuje viac ako tritisíc zamestnancov, je to akoby jeden veľký organizmus, v ktorom keď dôjde k zlyhaniu jedného zamestnanca, nejakým spôsobom sa to odrazí aj na ďalších zamestnancoch a v konečnom dôsledku aj na celom podniku. V plnej miere to platí aj v oblasti bezpečnosti a na zmene tohto vzťahu budeme musieť popracovať.

Je závažnosť bezpečnostných incidentov v súčasnosti porovnateľná s tými na začiatku alebo je ich miera iná?

- Kategórií bezpečnostných incidentov máme viacero, niektorých je viac ako v minulosti, iných je menej. Ono to kolíše.

Pokiaľ ide o závažné bezpečnostné incidenty, tu sa nám v súčasnosti darí ich počet a závažnosť znižovať. Ale zase sa dostaneme k vzťahu zamestnancov k firme. Nie

je možné odvracať hlavu a tváriť sa, že sa ma bezpečnostný incident alebo jeho vyšetrenie netýka. Každý by sa mal v prvom rade pričiniť o to, aby k bezpečnostnému incidentu nedošlo, a ak už dôjde, tak by mal byť súčinný, a aj aktívny a prispieť čo najvyššou možnou mierou k jeho objasneniu.

A ako sa vám darí zabezpečovať úlohy v rámci ŽP GROUP?

- Spoločnosti ŽP GROUP sú pri poskytovaní bezpečnostných

služieb objednávateľmi našich služieb. Našou prvoradou úlohou je poskytnúť obchodným partnerom čo najkvalitnejšie bezpečnostné služby, zvlášť, keď patríme do jednej skupiny. Poskytovanie služieb pre spoločnosti ŽP GROUP je na jednej strane jednoduchšie, predovšetkým po komunikačnej stránke, na druhej strane je to zaväzujúce. Celkovo si myslím, že sa nám úlohy darí zabezpečovať.

Zo sveta ocele

Európeje slabnúcou priemyselnou mocnosťou, čo sa prejavuje aj voceľarskom sektore. Významní výrobcovia sú často veľmi zadlžení, zápasia s nízkymi maržami EBITDA a čelia tvrdej konkurencii. Napriek tomu by mohol byť rok 2017 významným medzníkom, keď antidumpingové opatrenia, veľké fúzie a oslabenie eura, by mohli pomôcť vyriešiť problémy. Väčšina významných európskych oceľarských spoločností je opäť v zisku po oživení cien ocele v roku 2016. Očakáva sa, že ArcelorMittal, ThyssenKrupp a Tata Steel budú mať nárast ziskov o 70 percent vyšší ako v roku 2016.

Rok 2017 by mohol byť rokom uskutočnenia kapitálovo náročných fúzií a akvizícií. ArcelorMittal sa zameriava na znižovanie zadlženosti a jej zlepšená finančná situácia napomôže získať taliansky závod OLVA. V spolupráci s talianskou Marcegaglia ponúka ArcelorMittal konečnú cenu za najväčšieho výrobcu ocele v Európe. Akvizícia by zvýšila podiel spoločnosti na trhu s plochými výrobkami nad 40 percent zo súčasných 33 percent.

Víťazná zmena B zo strediska expedícia výroby 1, objektívom A. Nociarovej

Šiesty ročník súťaže medzi zmenami

ŤAHÁREŇ RÚR

V. Kúkolová
 noviny@zelpo.sk

Vo výrobných a obslužných prevádzkárňach akciovej spoločnosti Železiarne Podbrezová už šiesty rok prebieha súťaž medzi pracovníkmi zmenami, do ktorej sú zapojené pracovné kolektívy kategórie „R“ z oceliarne, valcovne bezšvíkových rúr, ťahárne rúr, centrálnej údržby, energetiky, dopravy a odboru riadenia kvality. Plnenie kritérií súťaže – z oblasti hospodárenia, kvality, dodržiavanie zásad bezpečnosti práce a reklamácie – je vyhodnocované a zverejňované na vývesných tabuliach prevádzkárni a my vám každoročne predstavujeme víťazné kolektívy jednotlivých prevádzkárni. Pribeh súťaže v ťahárni rúr hodnotí Ing. Václav Kortán, špecialista pre systém kvality:

Ako pokračovala súťaž medzi zmenami v minulom roku?

- Minulý rok sa niesol v znamení prevencie, vďaka ktorej sme výrazne pokročili dopredu. Ťaháreň rúr zaznamenala pokles počtu a závažnosti úrazov a zníženie vzniku vlastnej nekvality.

Zaradili ste do súťaže aj nové prvky?

- Nové prvky do súťaže neboli zaradené, zvýšila sa len náročnosť hodnotiacich kritérií. Charakterizovať sa to dá jediným číslom. Predváha na rok 2017 bola v porovnaní s rokom 2016 znížená o celé dva kilogramy na tonu. Splnenie tohto cieľa predstavuje, vzhľadom na vysoké nároky zákazníkov, veľkú výzvu pre celý kolektív zamestnancov našej prevádzkarne.

Nová štandardizácia, po prebudo-

vaní systému 5S, vám pomohla pri zjednodušení vyhodnocovania súťaže. Bola to jediná zmena, ktorá súťaž ovplyvnila?

- V novej štandardizácii systému 5S bolo ukrytých mnoho zmien. Z pracovísk zmizli zbytočnosti, sú čisté a účelne usporiadané. Takéto pracoviská sa ľahko kontrolujú, dobre sa hodnotia a výsledky vyhodnocujú.

Predstavíte nám víťazný kolektív za rok 2016?

- Víťazným kolektívom v ťahárni rúr sa za rok 2016 stala zmena B zo strediska expedícia výroba 1, pracujúca pod vedením predáka Zdena Kohútika.

Čo pripravujete pre tento rok?

- Tento rok sa bude niesť v duchu posilňovania osobnej zodpovednosti zamestnancov za svoje pracoviská a výrobné zariadenia, na ktorých pracujú.

Podporte dobrú vec Pomôžte tým, čo pomoc potrebujú

Využite aj tento rok možnosť darovať 2 percentá svojej dane Nadácii Železiarne Podbrezová alebo Nadácii Miška Sotáka. Obidve sa zameriavajú na poskytovanie finančnej, prípadne materiálnej pomoci, organizovanie rôznych podujatí v oblastiach sociálnej sféry, zdravotníctva, kultúry, vzdelávania a športu. Podporujú región, pomáhajú chorým a postihnutým spoluobčanom zmierniť ich ťažký údel, horehronským deťom a mládeži pri vzdelávaní a pri športe, občianskym združeniam pri zachovaní kultúrnych hodnôt alebo pri ochrane životného prostredia. O pomoc môže požiadať každý, kto ju potrebuje. Ak sa rozhodnete pre podporu týchto nadácií, vaše peniaze sa dostanú do správnych rúk. Ďakujeme všetkým darcom, ktorí doteraz prispeli svojím percentom dane a veríme, že sa ich okruh rozšíri.

Ako poukázať 2 percentá dane?

Ak vám vykoná ročné zúčtovanie dane zo závislej činnosti zamestnávateľ, stačí vyplniť a predložiť Vyhlásenie o poukázaní 2 percent dane z príjmu do 30. apríla 2017 daňovému úradu v mieste svojho trvalého bydliska. Spolu s Vyhlásením doložíte potvrdenie svojho zamestnávateľa, že vaša daň, vyplývajúca z ročného zúčtovania, bola odvedená daňovému úradu. V prípade, že si podávate daňové priznanie samostatne, uvediete ako prijímateľa 2 percent dane Nadáciu ŽP alebo Nadáciu Miška Sotáka.

Názov organizácie: Nadácia Železiarne Podbrezová

Sídlo: Kolkáreň 35, 976 81 Podbrezová

Právna forma: nadácia

IČO: 37818481

Nadácia Miška Sotaka

Názov organizácie: Nadácia Miška Sotaka

Sídlo: Kukučínova 24, 977 01 Brezno

Právna forma: nadácia

IČO: 37828738

Podbrezovskí robotníci ako stavitelia ciest v období prvej Československej republiky

Mgr. Michal Ďurčo
 Historický ústav SAV Bratislava

Diaľnica z Bratislavy do Košíc je už niekoľko desaťročí témou číslo jedna slovenského cestného staveľstva, rôznych prognostikov aj veľtcov, ale vývoj budovania ciest má dlhšiu históriu. Dopravná politika je na území dnešného Slovenska dôležitou témou približne od polovice 18. storočia. Aj vtedy upozorňovali odborníci na hospodárstvo – merkantilisti, na potrebu vybudovania kvalitnej dopravnej infraštruktúry pre správne fungovanie štátu aj podnikania.

Takto vyzerala väčšina ciest na Slovensku v prvých rokoch trvania ČSR. Úsek na foto je župná cesta medzi Bratislavou a Komárnom

V oblasti cestnej siete sa u nás viazali prvé plány a príkazy na budovanie ciest s panovníkmi Máriou Teréziou a Jozefom II.

Nie, že by cesty dovtedy neexistovali, neboli však vo väčšine plánovito vystavané škoľenými inžiniermi, ako technické diela. Šlo len o vrstvu štrku rozprestretú na vyjazdenom podloží, v horšom prípade ani to. Do roku 1880 sa v Uhorsku napríklad nepoužíval ani cestný valec. O cesty

Neznáme dejiny železiarní

sa starali v rámci povinností poddaní, ale s nevlou a bez potrebného odborného vzdelania a náradia. A tak aj cesty vyzerali. Boli úseky, ktoré sa na jar, jeseň alebo keď zapršalo, stávali pre vozy nezjazdné niekedy aj na týždeň. Treba pripomenúť, že išlo o obdobie pred vynájdением a rozšírením železnice, preto boli cesty hlavnými komunikačnými tepnami. Ich zlý stav bol však problémom prakticky v celej Európe. Železiarne v Podbrezovej mali napríklad často problémy so zjazdnosťou cesty z Tisovca cez Diel na Polhoru až do tej miery, že po nej furmani odmietali vozit materiál.

Prelom vo vývoji učinili francúzski inžinieri, ktorí vyvinuli v prvej tretine 18. storočia nové postupy pre stavbu tzv. pevných ciest typu „chaussée“. Hlavný rozdiel predstavovala aplikácia štetového podkladu, zaručujúceho zjazdnosť ciest po celý rok. Tento systém výstavby ciest bol prevzatý tiež v Uhorsku, a teda aj na dnešnom území Slovenska. Cestné komunikácie tohto typu vyhovovali vozovej doprave s animálnou trakciou až do začiatku 20. storočia, kedy sa začala rozširovať na cestách motorová doprava. Následne došlo k vývoju nových typov ciest s odlišnými nárokmi na vozovky (živičné vozovky, asfalt, dláždenie) aj samotné vedenie cestného telesa (polomery zákrut, stúpanie, atď.).

Na Slovensku však nastala zásadná zmena v oblasti ďalšieho vývoja cestných komunikácií až vznikom Československa v roku 1918. Nová republika vznikla z rozdielnych častí, ktoré dovtedy prekonali odlišný hospodársky, aj historický vývoj. Prinieslo to mnohé problémy s unifikáciou. Jeden z najväčších predstavovala oblasť zjednotenia železničnej a cestnej

siete. Hlavné cesty a železnice boli pôvodne budované v severojužnom smere z regiónov Slovenska do Budapešti. Neexistovali ale vyhovujúce spojenia zo západu na východ medzi Slovenskom, Moravou a Čechami. Výsledkom bol projekt z rokov 1919 – 1920, ktorý počítal s výstavbou štyroch hlavných cestných magistralí, vedúcich z východu na západ naprieč Slovenskom. Pretínali predošlé severojužné uhorské štátne cesty, čím úplne menili prioritné dopravné smery na Slovensku. Dnešným významom by sme ich mohli prirorovať k rýchlostným cestám.

Najdrahšou, pretože sa na nej malo vybudovať najviac novostavieb, sa stala južná magistrala vedúca z Hodonína cez Holíč, Trnavu, Nitru, Levice, Bátorce, Žembovce, Bzovík, Senohrad, Kokavu nad Rimavicou, Hnúšťa, Jelšavu, Štítnik až do Rožňavy a potom cez Smolník do Košíc a až do Užhorodu. Zhodou okolností sa na jej výstavbe v úseku Stará Huta – Podkriváň, podieľali v rokoch 1933 až 1936 aj štátne železiarne v Podbrezovej. Zapríčinila to hospodárska kríza, ktorá sa v Československu prejavila už v roku 1929.

Napriek výraznému zníženiu počtu zamestnancov a obmedzeniu výroby, boli finančné straty železiarní kvôli kríze značné. Stále preto hľadali ďalšie možnosti šetrenia. Ako vhodné riešenie sa ukázvalo nasadiť robotníkov pri stavbách dopravnej infraštruktúry na rôznych miestach Slovenska. Československá republika, ako investor, realizátor stavieb a zároveň vlastník železiarní v Podbrezovej, takto len presunul svojich zamestnancov na iné miesto, kde im dokázal zaručiť prácu. K prvej takejto, tzv. núdzovej, stavbe prikrčili železiarne od 15. mája 1931.

Ministerstvo verejných prác rozhodlo dislokovať 250 robotníkov z Hronca, Podbrezovej a Tisovca, na stavbu úseku severnej cestnej magistraly medzi Kapušanmi a Hanušovcami nad Topľou na východnom Slovensku, pod vedením Štátneho solivaru v Prešove.

Druhýkrát poverilo pražské ministerstvo verejných prác vedenie železniárnej administrácie stavby I. dielu štátnej cesty Stará Huta – Podkriváň. V porovnaní so stavbou cesty Hanušovce nad Topľou – Kapušany spočíval hlavný rozdiel v tom, že podľa rozhodnutia z 25. júla 1933 mala hlavný podiel na celkovom riadení

Z výstavby úseku južnej magistraly pri Senohrade, ktorý následne pokračoval smerom Oremlaz – Stará Huta a Podkriváň, ktorý stavali štátne železiarne v Podbrezovej

stavby samotná Podbrezová. Podnik mal zabezpečiť vedenie evidencie zamestnancov, uhrádzanie ich výplat, poistenia, aj riadenie účtovnej agendy s pražskou stavebnou firmou Čipera – Kubias – Pavlát Praha, ktorá viedla stavebné práce a zapožičala technické vybavenie.

Práce sa začali v septembri 1933 a stavba mala byť ukončená za dva a pol roka. Najskôr bolo potrebné vytvoriť zázemie pre administratívne sily a ubytovanie robotníkov dochádzajúcich na mesačné turnusy. Za tým účelom boli prenajaté bytové

priestory a postavené tri drevené baraky v dnešnom Kriváni a Podkriváni. Na stavbe neboli zaznamenané, okrem občasných problémov s dodávkami materiálu a funkčnosťou strojového vybavenia, iné výraznejšie komplikácie technického charakteru. Hlavným problémom stavby sa však stal pomer zamestnania miestnych a železiarenských robotníkov, ktorý vyvrcholil štrajkom miestnych nezamestnaných 22. novembra 1933. Štrajk bol rozohnaný privolanými četníkmi, ale aby sa zabránilo ďalším nepokojom nemal prekročiť pomer robotníkov železiarní jednu tretinu všetkých pracujúcich. Ani tento stav sa však nepodarilo naplniť. V máji 1934 pracovalo na stavbe najviac, až 390 ľudí, z toho tvorili robotníci zo

železiarní len 90 osôb. A z Podbrezovej, podľa záznamov, už ani nemohli vyslať viac robotníkov, pretože najhoršie obdobie krízy mal podnik za sebou a všetci zamestnanci boli potrební v závode. Zostáva tak paradoxom, že aj keď ministerstvo verejných prác prideliло administráciu stavby železiarňam kvôli tomu, aby tu mohli umiestiť v prvom rade svojich zamestnancov, v požadovanom množstve sa to nikdy nepodarilo.

Stavba bola dokončená 19. novembra 1935, ale termín kolaudácie bol preložený z 10. decembra, kvôli zlým poveternostným podmienkam. Definitívna kolaudácia sa uskutočnila 19. marca 1936. Komisia nenašla na ceste žiadne výraznejšie nedostatky. Komunikácia tak bola týmto dňom odovzdaná do správy technickému oddeleniu Okresného úradu v Lučenci. Podľa stavebných podmienok však železiarne ručili za kvalitu odovzdanej cesty ešte po dobu nasledujúcich dvoch rokov.

*** čitateľská súťaž *** čitateľská súťaž *** čitateľská súťaž ***

Výstavba novej školy v Lopeji

Nárast potreby odborníkov v hutníckych profesiách viedol k rozhodnutiu v roku 1976 začať s výučbou študijného odboru hutník operátor pre potreby Švermových železiarní v SOU hutníckom v Košiciach. Neustále zvyšovanie požiadaviek však prinútilo vedenie uvažovať do budúcnosti aj o oblasti výchovy nastupujúceho dorastu a v roku 1980 sa začala na zelenej lúke v Lopeji prvá etapa výstavby nového učilišťa. Momentálne kapacity nepostačovali, a tak bolo v roku 1980 zriadené Miestne odlúčené pracovisko Podbrezová pri SOU strojárskom v Piesku.

Vznik SOU hutníckeho Podbrezová 1985

Do siete stredných odborných učilišťa bolo 1. septembra roku 1985 zaradené SOU hutníckeho v Podbrezovej. Prvým riaditeľom učilišťa sa stal Ing. Samuel Rosiar. Učilište prvý rok sídlilo v pôvodných priestoroch bývalého miestneho odlúčeného pracoviska (v súčasnom Dome športu ŽP) a 1. septembra

1986 sa presťahovalo do novovybudovaných priestorov. V prvej etape výstavby bola odovzdaná moderná škola a domov mládeže. V máji roku 1989 boli dané do užívania priestory druhej etapy výstavby – dielne, jedáleň a telocvičňa. Vo funkcii riaditeľa školy bol Ing. Peter Mlynarčík.

SOU hutníckeho odlúčené od štátneho podniku Švermove železiarne

Rozhodnutím Ministerstva hospodárstva SR bolo 31. marca 1991 SOU hutníckeho Podbrezová – Lopej vyčlenené zo štátneho podniku Švermove železiarne a 1. apríla sa stalo samostatnou príspevkovou

organizáciou. Došlo k podstatným zmenám v zabezpečovaní žiakov. Podľa Vyhlášky č. 503/1990 ubytovanie a stravu hradili rodičia, od Ministerstva hospodárstva SR dostávalo učilište dotáciu v sume

300 slovenských korún na žiaka. Do funkcie riaditeľa školy SOU hutníckeho nastúpil Ing. Emil Lukáč, poradným orgánom školy sa stala Rada školy, prevádzkovú prax zabezpečovalo učilište vo výrobných prevádzkarňach Švermových železiarní.

V roku 1994 sa stala súčasťou učilišťa plaváreň na Mazorníkove.

V rámci racionalizačných opatrení bolo 1. júla 1996 pričlenené k SOU hutníckemu SOU strojárske Piesok. Dievčenská škola, ktorá sídlila v

priestoroch SOU hutníckeho a bola jeho súčasťou, bola odčlenená ako samostatný právny subjekt a bola presťahovaná do uvoľnených priestorov v Piesku. V bývalých dielňach SOU strojárskeho Piesok bolo zriadené Miestne odlúčené pracovisko SOU hutníckeho Podbrezová. Teoretická príprava prebiehala pre všetky učebné i študijné odbory v priestoroch SOU hutníckeho v Podbrezovej, vrátane všetkých foriem nadstavbového štúdia.

V dielňach, v priestoroch SOU hut-

O. Kleinová
 noviny@zelpo.sk

nickeho v Podbrezovej, bol realizovaný odborný výcvik v profesiách elektro, strojárstvo, hutníctvo a inštalatér pre stavebnú výrobu. V dielňach bývalého SOU strojárskeho sa pripravovali v praktickom vyučovaní murári, stolári, lakovníci a krajčírky dámskych odevov. V týchto priestoroch sa uskutočňovali aj všetky rekvalifikačné kurzy. Riaditeľstvo školy malo sídlo v Podbrezovej.

Súťažná otázka č. 3

Kedy bolo SOU hutníckeho zaradené do siete SOU a kedy bolo presťahované do nových priestorov v Lopeji?

Správne odpovede posielajte do redakcie Podbrezovan do desiatich dní od vydania. Nezabudnite uviesť kontakt. Žrebovanie o lákavú cenu sa uskutoční na konci súťaže. Podmienkou je účasť vo všetkých súťažných kolách.

Prvým riaditeľom SOU hutníckeho bol Ing. Samuel Rosiar.

Foto: Archív redakcie

Príd' študovať na Hutnícku fakultu TUKE

Ak si sa ešte nerozhodol kam na výšku, pridaj sa k nám a študuj zaujímavé odbory! Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach ti ponúka na výber päť študijných programov: Hutníctvo, Materiály, Tepelná technika a plynárstvo, Spracovanie a recyklácia odpadov a Integrované systémy riadenia. Získaš množstvo hodnotných poznatkov a máš širokú škálu pozícií, kde sa uplatniť. Pošli prihlášku do 31. mája 2017 a staň sa aj ty študentom Hutníckej fakulty. Na našu fakultu prijímame študentov bez prijímacích skúšok. Viac informácií nájdeš na

www.hf.tuke.sk alebo http://web.tuke.sk/hf/_web_hf/

Absolventi SSOŠH ŽP a SG ŽP, ktorí sa rozhodnú pre štúdium na HF TUKE, majú možnosť získať podnikové štipendium od Železiarní Podbrezová. Bližšie informácie získate na personálnom odbore osobne, na tel. čísle: 6452800, prípadne e-mail: kochan@zelpo.sk

Aj tento rok nás čakajú zelené stoly

Ing. I. Majer, riaditeľ SSOŠH ŽP

Marec je pre maturantov štartom pre záverečné overenie toho, čo sa počas štúdia u nás naučili. V utorok, 14. marca 2017 sa finále začalo slovenským jazykom. Z našich škôl do tried na písom-

né časti zasadlo 13 hutníkov, 24 mechanikov strojov a zariadení, 16 mechanikov mechatronikov, 9 mechanikov elektrotechnikov a 34 gymnazistov. Po teste, ktorý vôbec nebol jednoduchý, ich čakala popoludní druhá časť,

tzv. sloh. Mohli si vybrať z týchto tém:

1. Zmeny v spoločnosti sú rýchlejšie než naša schopnosť adaptovať sa na ne (Diskusný príspevok),
2. „Načo je knižka,“ pomyslela si Alica, „keď nemá ani obrázky...?“ Lewis Carroll, Alica v krajine zázrakov (Úvaha),
3. Začiatok či koniec? (Slávnostný príhovor pri príležitosti ukončenia stredoškolského štú-

dia),
4. Vtedy som si uvedomil/uviedomila, že na to mám (Rozprávanie).
Na druhý deň sa museli popasovať s cudzím jazykom. Anglickým alebo nemeckým. Tam ich čakala zaujímavá téma, kde si mohli vyliať srdce, poukázať, pochváliť: „Móda a názory mladých ľudí na odevy a obliekanie sa“. V SSOŠH sa potilo 39 angličtinárov a 23 nemčinárov. V gymnáziu všetci žiaci robili písomnú formu v

anglickom jazyku. Výsledky písomných častí zatiaľ nepoznajú. Dozvedia sa ich najneskôr 12. mája, v deň odchodu na akademický týždeň. Pevne verím, že hodnotitelia v „odpovedových“ hárkoch nájdu dostatok preukázaných vedomostí pre úspešné absolvovanie písomnej časti. Do ďalších častí maturitnej skúšky želáme našim maturantom veľa síl, ktoré budú určite potrebovať na úspešné zvládnutie celej skúšky dospelosti.

Písomné maturity objektívom J. Čiefa

POZVÁNKA PRE ZÁUJEMCOV O ŠTÚDIUM

Deň otvorených dverí

Hutnícka fakulta Technickej univerzity v Košiciach pripravila na stredú, 12. apríla, Deň otvorených dverí pre študentov a učiteľov stredných škôl, pre rodičov budúcich vysokoškolákov, ale aj iných záujemcov o štúdium.

Tento ročník nadväzuje na úspešný minulý rok, ktorý bol historicky prvou takouto udalosťou, ktorú organizovala fakulta samostatne. Pre záujemcov o štúdium je pripravený bohatý program, ktorý zabezpečili jednotlivé ústavy. Záujemcovia budú mať možnosť získať mnohé informácie o štúdiu, študijných odboroch a o živote vysokoškolákov. O 10. hodine slávnostne otvorí Deň otvorených dverí dekanka Hutníckej fakulty, doc. Ing. Iveta Vasková, PhD., následne budú predstavené študijné programy a študentský život na fakulte.

Po úvodnej časti bude nasledovať prehliadka jednotlivých laboratórií ústavov s praktickými ukážkami. Súčasťou programu dňa otvorených dverí bude aj možnosť zažiť niečo z reálneho študentského života. V tento deň sa totiž uskutoční študentská vedecká odborná konferencia METALURGIA 2017, ktorá je súťažou študentských odborných prác vysokých škôl alebo univerzít.

Všetky informácie a podrobný program nájdete na web stránke

http://web.tuke.sk/hf/den_otvorených_dverí2017/index.html

* anketa * anketa * anketa * anketa * anketa * anketa * anketa * anketa *

A kú knihu ste naposledy čítali?

Zhovárala sa: O. Kleinová
Foto: V. Kúkolová

Mgr. Lucia MEDVEĐOVÁ, Oea
- Momentálne mám rozčítanú knihu s názvom Smrť ako prebudenie, o lekárovi, ktorý prežil klinickú smrť. Aj napriek tomu, že som žena a mám rada šťastné konce, romantickým knihám sa zďaleka vyhýbam. Nikdy som nečítala elektronickú knihu – kniha má mať podľa mňa vôňu papiera. Nepohrdnem Shakespearem, no najlepšia kniha, akú som doteraz čítala bola Zlodejka kníh.

Anna DEMIANOVÁ, Oea
- Naposledy som čítala od Pavla Hiraxa Baričáka Sekundu pred zbláznením, je to kniha o nástrahách života a ako sa hrdina s nimi popasoval. Najnovšie čítam literatúru o raw strave, čo v preklade znamená doslovne tepelne neupravená strava. Zaujmal ma princíp surovej stravy, sú tam rady, ako sa zbaviť plesní, ako dosiahnuť aby sme boli zdraví a krásni.

Pavel ŠVANTNER, Te
- Voľakedy som čítal dosť, no dnes, ak mám byť úprimný, čítam len dennú tlač a Plus sedem dní. Mám deväťročného syna, ktorému sa plne venujem, keď bol malý čítal som mu rozprávky, dnes je to skôr naopak. Už číta on mne. Venujem mu všetok svoj voľný čas, takže na knihy mi nezostáva čas.

Patrik TRNAVSKÝ, SSOŠH, žiak
- Knihu rozčítanú nemám, teraz čítam viac školské učebnice. Nedávno som si prelistoval knihu od Černáka, ale skôr sa venujem iným záľubám, ako čítaniu. Radšej idem niekomu pomôcť alebo s kamarátmi von a ak, tak uprednostním filmovú komédiu.

Marek LUCIAK, Vt
- Naposledy? Štyria tankisti a pes od Przymanowskeho a bolo to v štvrtom ročníku základnej školy. A na to nezabudnem, dostal som aj upomienku z knižnice. Momentálne čítam synovi rozprávky, napríklad Císárovo nové šaty. A na iné čas nevyjde. Ale mám rád dobrodružný žáner.

Stanislav PIATROV, SSOŠH, majster
- Voľakedy som veľa čítal a mal som svojich obľúbených autorov, ako je Ernest Hemingway, Ed Mc Bain, Jack London, John Steinbeck – napríklad Na východ od raja. Naposledy som čítal Londona, nespomínam si teraz názov. Ako chlapec som čítal všetko, dnes už nemám na to čas.

Ján CIPCIAR, Tcú
- Od Stephena Kinga Christina. Mám rád horor, ale aj sci-fi, aj kombináciu. Rád čítam, ale rád si pozriem aj dobrý film. Mám rád literárny, aj filmový žáner, v ktorom dá autor čitateľovi či divákovi priestor rozmýšľať o dejí. Naposledy som videl film Piata vlna. V detstve som mal v obľube Verneovky, edíciu Stopy, čítal som aj rozprávky, neskôr synovi od klasických, po tie aktuálne, moderné.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

27. 3. – 2. 4. 2017

Pondelok

Polievky: hrstková, roľnícka, pečivo.

● Pečené kuracie stehno s kapustou, zemiaky ● Hovädzie filé kopaničiarske, tarhoňa, uhorka ● Baraní guláš, halušky ● Šalát švajčiarsky s tofu, pečivo ● Zapekané zemiaky s pórom ● Čučoriedkový koláč, kakao ● Bageta Apetito ● Mliečny balíček.

Utorok

Polievky: fazuľová kyslá, mrkvová s pórom, pečivo.

● Hovädzí guláš maďarský, knedľa ● Morčacie prsia so syrom a špenátom, ryža, šalát ● Francúzske zemiaky, uhorka ● Parížsky šalát, pečivo ● Losos na masle, dusená zelenina ● Šúľance s makom ● Bageta s pikantným mäsom ● Ovocný balíček.

Streda

Polievky: stupavská zabijačková, francúzska, pečivo.

● Kuracie prsia na paprike, cestovina ● Sekaný rezeň z bôčika, zemiakový šalát ● Pizza diabolská ● Bulharský šalát s bravčovým mäsom, pečivo ● Hubové rizoto, uhorkový šalát ● Zapekané palacinky s tvarohom ● Bageta Gurmán ● Mliečny balíček.

Štvrtok

Polievky: hovädzia s pečevými haluškami, kláštorná, pečivo.

● Bravčové mäso na čínsky spôsob, ryža, šalát ● Pečené morčacie stehno, červená kapusta, knedľa ● Vyprážený karfiol, zemiaky, tartárska omáčka ● Šalát fazuľový so salámou a chrenom, pečivo ● Plnené hovädzie mäso, zeleninová obloha ● Šišky s džemom, kakao ● Bageta s kuracím mäsom ● Ovocný balíček.

Piatok

Polievky: údeninová, rascová s vajcom, pečivo.

● Hovädzí rezeň obalovaný, zemiaková kaša, uhorka ● Bravčové stehno bratislavské, cestovina ● Restovaná kačacia pečeň, hrášková ryža, cvikla ● Syrové tajomstvo, pečivo ● Kuracie rezančky, zelená fazuľka s baby mrkvou ● Hanácke koláče, kakao ● Bageta moravská ● Mliečny balíček.

Sobota

Polievka: držková, pečivo.

● Bravčový rezeň na zelenine, ryža, cvikla ● Kuracie stehno pivárske, kapusta, knedľa ● Bageta syrová.

Nedeľa

Polievka: krúpková, pečivo.

● Kuracie prsia orientálne, tarhoňa, uhorka ● Pečená krkovička na cesnaku, zemiaky, šalát ● Bageta Gurmán.

Trápi vás jarná únava

Spracovala O. Kleinová

Pocit vyčerpanosti, citeľný úbytok fyzických síl, to sú klasické symptómy jarnej únavy. Ak vám na jar ubúda energie, netreba prepadať panike. Dôvodom bude najskôr častá zmena počasia. Rýchle prechody sprevádzajú nielen teplotné zmeny, ale aj rozdiely tlaku vzduchu a celý komplex faktorov súvisiacich s frontálnymi poruchami.

Chýbajúce vitamíny, nedostatok slnečnej energie i znížená pohybová aktivita, oslabujú obranyschopnosť aj zdravých ľudí, ale jar je obzvlášť stresujúca pre pacientov s rôznymi ochoreniami. Náhle oteplenie spôsobuje väčšine populácie spomalené reakcie až stav malátnosti, mnohí ľudia sa prepracujú až k pocitom depresie. V týchto dňoch hrozí pre zníženú pozornosť aj väčšie riziko dopravných nehôd a úrazov. Na prílevy teplého vzduchu reagujú negatívne pacienti so

srdcovo-cievnyimi problémami či psychickými chorobami a nepríjemné sú i pre hypotonikov, ktorí trpia nízkym tlakom krvi, i všetkých pacientov s poruchami tepelnej regulácie krvného tlaku. Chladný vzduch spôsobuje zase zhoršenie anginózných ťažkostí a spastických kŕčov a škodí pacientom s vysokým krvným tlakom. Mnohí ľudia aj bez zjavných zdravotných problémov sú v dňoch s častými zrážkami podráždení, pesimistickí, prípadne trpia častými migrénami.

Únavu môže spôsobiť

- vyčerpanosť organizmu, ktorému po zimných mesiacoch chýbajú vitamíny, pohyb i energia zo slnka,
- premenlivé jarné počasie s častým a náhlým striedaním prílevov teplého a studeného vzduchu,
- dlhý pobyt v klimatizovanom prostredí, najmä ak je klimatizácia nevhodne nastavená,
- veľa hodín strávených za počítačom,
- nedostatok spánku,
- zlý pitný režim,
- drastické diéty, pri ktorých sa minimalizovaním energetického príjmu výrazne znižuje aj obranyschopnosť organizmu,
- dlhodobý stres a privysoké pracovné tempo, ktoré môžu viesť ku vzniku únavového syndrómu.

Čo pomáha proti jarnej únave

- zvýšenie príjmu vitamínov, najlepšie v prirodzenej podobe, častejšie jedenie ovocia i zeleniny, pitie bylinkových čajov,
- racionálnejšia výživa, uprednostňovanie ľahších potravín (cestoviny, zemiaky, biele mäso), vylúčenie mastných, vyprážených jedál a krémových múčnikov,
- pohyb - rodinné výlety na bicykli, plávanie, minimálne dvadsaťminútové cvičenie pri hudbe alebo polhodinová prechádzka denne, čo najčastejšia chôdza po vlastných,
- sauna, striedanie teplej a studenej vody pri sprchovaní a masáž tela počas kúpeľa, ktoré pomáhajú organizmu zbavovať sa škodlivých látok a tým posilňujú jeho imunitu,
- dostatočné vetranie miestností,
- slnečné lúče, ktoré pomáhajú pri tvorbe serotonínu zodpovedného za optimistickú náladu,
- pobyt v prírode,
- obmedzenie pitia kávy, vylúčenie alkoholu a fajčenia,
- dostatok spánku, môže sa pridať aj zdiemnutie po obede,
- pravidelný príjem tekutín, najmä ovocných štiav, minerálnych vôd a zelených čajov,
- vyhýbanie sa stresu.

Jedzte veľa zeleniny. Spomedzi všetkých potravín má najlepšie detoxikačné účinky. Zelenina je totiž močopudná, má čistiace účinky a podporuje činnosť tráviaceho ústrojenstva. Navyše, nemá takmer

nijaké kalórie, hlad však zahnať dokáže. Jesť ju môžete surovú, varenú, ochutenú, v polievke, v šalátoch, piť zeleninové šťavy. Uprednostňujte, ak je to možné, čerstvú zeleninu a kvalitnú mrazenú zeleninu.

Čierny koreň: podporuje vylúčovanie žlče. Nakrájajte ho na kúsky a jemne posolte. Podobné účinky má aj artičoka.

Pór: má močopudné a detoxikačné účinky. Stačí ho uvariť v malom množstve slanej vody. Zelenú časť nevyhadzujte, tá je dokonca bohatšia na minerály, vitamíny a vlákninu ako biela časť. Jedzte ho ešte teplý. Vývar ochuťte citrónovou šťavou a vypite.

Fenikel: má výborné čistiace vlastnosti, pôsobí proti nadúvaniu. Uvarite ho v pare, môžete jemne posoliť.

Špenát: táto zelenina skvele čistí pečeň. Pripravte si ho podusený na kvapke olivového oleja alebo ho len tak skúste uvariť na pare. Trávenie podporujú aj zelené šalátové listy z rôznych druhov šalátov, čakanka.

Stále častejšie sa dostáva k slovu tajomné umenie našich praprababičiek - bylinkárstvo. Bylinky majú totiž na ľudské zdravie veľa pozitívnych účinkov. Je síce jednoduchšie zísť do lekárne a kúpiť si tabletky, ako od jari do jesene zbierať a sušiť byliny a medzi tým sa učiť, ktorá je k čomu vhodná, ale žiť v súlade s prírodou a využívať jej dary, je totiž životný postoj. Ak sa rozhodnete zaradiť do svojho života pravidelné požívanie bylín, začnite tými, ktoré prečisťujú krv.

- bylinné zmesi pite aspoň štyri týždne s citrónovou vodou,
- čaj z čiernych ríbezlí alebo brusníc odstráni únavu,
- odvar z materej dúšky pomáha pri nafukovaní a trávení,
- činnosť pečene povzbudí odvar zo sladkého drievka,
- valeriána lekárska zlepšuje činnosť nervového systému pri chudnutí vám pomôžu čaje zo žihľavy, brezy či feniklu.

Jednodňová diéta

Začnite deň pohárom vody s citrónovou šťavou. Na raňajky si dajte ovocie s vitamínom C, najlepšie pomaranč a biely jogurt. Hneď nato vypite šálku zeleného čaju.

Na desiatu vypite pohár prírodnej citrónovej šťavy. Pripravte si diétny obed. Zeleninová polievku si uvarite z kapusty a mrkvy. Nachystajte si tanier varenej zeleniny, ktorú pokvapkáte olivovým olejom. Ako dezert si môžete dopriať jeden grapefruit. Večera by sa mala skladať zo zeleninovej polievky a zeleninového šalátu. Vyskúšajte klasický zelený šalát doplnený cherry paradajkami a sójovými kĺčkami. K šalátu jedzte netučný tvaroh vymiešaný s bylinkami a horčicou. Zapite čistiacim čajom z lekárne.

Vitamínový šalát

Potrebujeme: pol hlávky bielej kapusty, ½ zeleru, 2 mrkvy, 2 kyslé jablká, 1 petržlen, 1 cviklu, 1 cibuľu, kúsok chrenu, citrón, cukor, soľ.

Postup: kapustu a cibuľu nakrájame najemno. Mrkvu, zeler, cviklu, petržlen a jablká postrúhame nahruho. Z citrónu, vody a cukru urobíme zálievku, pridáme 1–2 lyžice jemne nastrúhaného chrenu.

ZP GASTRO servis
 P.O.Box 25 976 81 Podbrezová S. R. O

Jedálny lístok

3. – 9. 4. 2017

Pondelok

Polievky: mexická, karfiolová, pečivo.

● Hovädzie dusené, chrenová omáčka, knedľa ● Kuracie prsia s horčicou, ryža, šalát ● Špenátové listy s hlivami, opekané zemiaky ● Pestrý cestovinový šalát ● Zapekaný bravčový rezeň so syrom, zeleninová obloha ● Maxi buchta s orechovo-višňovou plnkou, vanilkový krém ● Bageta salámová so šalátom ● Ovocný balíček.

Utorok

Polievky: boršč s mäsom, krupicová so zeleninou, pečivo.

● Vyprážený morčací rezeň ovčiar-sky, zemiaky, uhorka ● Bravčový rezeň na rasci, tarhoňa, šalát ● Držky na diabolský spôsob, knedľa ● Windsorský šalát, pečivo ● Cestoviny so brokolickou a smotanovou omáčkou ● Zemiakové knedličky čučoriedkové so strúhankou ● Bageta syrová ● Mliečny balíček.

Streda

Polievky: šošovicová kyslá, frankfurtská, pečivo.

● Hovädzia roštenka cigánska, ryža, šalát ● Pečený bôčik s plnkou, kapusta, knedľa ● Ryba na vidiecky spôsob, zemiaky, šalát ● Študentský šalát, pečivo ● Ohnivý kuracie stehno orientálne, zeleninová obloha ● Buchty na pare s nutelou, maková posýпка, kakao ● Bageta moravská ● Ovocný balíček.

Štvrtok

Polievky: slepačia, paradajková, pečivo.

● Kuracie stehno s kuriatkovou omáčkou, cestovina ● Husárska roláda, zemiaková kaša, šalát ● Tortelíny so šunkou, syrová omáčka ● Grécky šalát, pečivo ● Morčacie prsia s mrkvou, šalát z čínskej kapusty s ananásom ● Ryžový náky s ovocím ● Bageta Gurmán ● Mliečny balíček.

Piatok

Polievky: furmanská, sedliacka, pečivo.

● Bravčové stehno na smotane, knedľa ● Hovädzí guláš mexický, ryža, šalát ● Zemiakovo-bryndzové pirohy so slaninou ● Pikantný syrový šalát, pečivo ● Kelový karbonátok, zemiaky, šalát ● Pečené buchty so slivkovým lekvárom, kakao ● Bageta s kuracím mäsom ● Ovocný balíček.

Sobota

Polievka: zeleninová s rajbaničkou, pečivo.

● Bravčový rezeň bratislavský, opekané zemiaky, uhorka ● Hovädzie mäso námornícke, slovenská ryža, šalát ● Bageta s pikantným mäsom.

Nedeľa

Polievka: gulášová, pečivo.

● Kuracie prsia Kung – Pao, ryža, šalát ● Hovädzia pečienka poľovnícka, knedľa ● Bageta Apetito.

Vežové hodiny sa po vyše 150 rokoch vrátili na hrad

Mgr. Vladimír Homola
kastelán hradu Ľupča

Počas reštaurovania fasád horného nádvorja bol z hmoty tympanónu vežičky demontovaný drevený kruh. V strede kruhu sa našiel malý otvor, ktorý pravdepodobne v minulosti slúžil na vedenie osky od hodinového stroja k hodinovým ručičkám. Túto hypotézu potvrdzovala aj podobná diera v múre, ktorá bola zakrytá spomínaným dreveným terčom. Podrobnejšie informácie prinieslo očistenie kruhu od hrubých nečistôt. Na prednej strane sa ukázali stopy bieleho náteru vytvárajúce tri sústredené kružnice. Po obvode kruhu sa našli stopy po klinoch, slúžiacich na uchytenie číslíc, ktoré sa žiaľ nezachovali. Ešte zaujímavejší nálež bol odkrytý na zadnej strane, kde je na doskách ceruzkou napísané: FECIT ALOYS GOC?, KOREGHTO DIE 14 SEPTEMBRIS ANNO 1832. SUB

D. PROVISORE O NICOLA O FRITS. Krátky latinský text hovorí o tom, že drevený ciferník (pravdepodobne pred ním boli na veži staršie hodiny) bol na hradnú vežu umiestnený 14. septembra 1832 na príkaz Nikolasa Friča. Historický výskum potvrdzuje, že Frič bol v prvej polovici 19. storočia provizorom (správcom) Ľupčianskeho panstva. Provizori boli vysokými úradníkmi jednotlivých banských komôr a ich hlavnou úlohou bola starostlivosť o udržiavanie erárnych budov a vymáhanie rôznych dávok, daní, desiatkov a nájmov. Po zrušení poddanstva (r. 1848–49) začal hrad Ľupča postupne opúšťať. Miestne úrady preň v tom čase nenachádzali vhodné využitie, čo dokazuje aj záujem blízkeho okolia o jeho artefakty. V Banskome archíve v B. Štiavnici sa dochoval list, ktorým Ľupčiansky richtár žiada o premiestnenie hodín z hradu na vežu katolíckeho kostola v obci. V roku

1862 hodiny osadili na kostolnú vežu, no po pár rokoch kostol zasiahol požiar, ktorý poškodil najmä drevenú vežu a hodiny pri ňom úplne zhoreli.

Na základe týchto zistení sme sa rozhodli pôvodný drevený ciferník po očistení konzervovať a vystaviť v rámci expozícií hradu. Na jeho miesto bol osadený nový ciferník, ktorého predlohou boli vežové hodiny evanjelického kostola v Slovenskej Ľupči. Práve počas druhej etapy obnovy nádvorja bol pred pár dňami na ciferník inštalovaný hodinový systém s kovanými ručičkami. Prácu realizoval skúsený hodinár, ktorého výtvary môžete vidieť na vežiach a kostoloch v Brezne a v Banskej Bystrici. Verím, že viacerí z vás ocenia, že Železiarne Podbrezová a.s., okrem zvyšovania výtvarných a umeleckých hodnôt hradu, obnovujú aj technickú výnimočnosť pamiatky.

Podakovania

Ďakujeme príbuzným, priateľom, známym, spolupracovníkom, susedom a ostatným, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim drahým manželom a otcom **Vladimírom SALIŠOM** z Medzibrodu.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ.

Smútiaca rodina

Ďakujeme všetkým príbuzným, priateľom, bývalým spolupracovníkom, susedom a známym za účasť na poslednej rozlúčke s našim milovaným manželom, otcom, starým a prastarým otcom, bratom, švagrom a krstným otcom

Jozefom TURISOM z Podbrezovej.

Ďakujeme za kvetinové dary a prejavy sústrasti, ktorými ste sa snažili zmierniť náš hlboký žiaľ. Za dôstojnú rozlúčku ďakujeme aj Dychovej hudbe Železiarní Podbrezová, ktorej venoval svoj život a dlhé roky pôsobil ako predseda spolku.

Smútiaca rodina

Inzertná služba

Kúpili ste novú skriňu, kuchynskú linku či dvere a nemá vám ich kto zmontovať či osadiť?

SME TU PRE VÁS!

Montáž kuchynských liniek, vstavných skriň, nábytkových systémov za najlepšie ceny! Výroba vstavných skriň, masívneho tradičného, provenca a vintage nábytku,

nábytkových zostáv, altánkov, chatiek, záhradného nábytku, vchodových a interiérových dverí, drobné opravy a práce v domácnostiach. Zavolajte a určite sa dohodneme!
Kontakt: **0915 203 099**

Predám garáž vo Valaskej.

Kontakt: **0908 804 837**

Spomienky

„Už osem rokov tiško spiš, svoj večný sen si sníš. V záhrade večného spánku pod hviezdami, si tam niekde nad nami.“

Dňa 16. marca ubehlo osem rokov odvtedy, ako nás navždy opustil manžel, otec a starý otec

Richard LEITNER z Hronca.

S láskou spomínajú manželka Anka, dcéra Zuzana, vnúčatá Richard a Erika

„Slza smútku tiško stečie po tvári, bolesť v srdci zabolí, no pekná spomienka ako večný plameň v srdci zahorí. Sú ľudia, ktorí pre nás v živote znamenajú viac, ako tí ostatní. O to ťažšie je naučiť sa bez nich žiť. Bez teba otec už rok žiť musíme, no v našich srdciach ťa stále nosíme.“

Dňa 18. marca sme si pripomenuli smutné prvé výročie odvtedy, ako nás navždy opustil náš otec, starý otec, brat a blízky príbuzný

Ondrej PIAR z Brezna.

Kto ste ho poznali, venujte mu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomína celá rodina

„Kto v srdci žije, neumiera.“

Dňa 25. marca uplynie sedem rokov odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Jozef LÁSKA z Podbrezovej, Štiavnický.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú

spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manželka, syn s manželkou a vnukmi **Lukasom** a **Simonkom**

„Po krátkych cestách chodili sme spolu, na dlhú cestu odišiel si sám. Spomienka na teba prebýva tu dolu a naše srdcia zostali dokorán.“

Dňa 25. marca si pripomenieme dvanásť výročie odvtedy, ako nás navždy opustil milovaný manžel, otec a starý otec

Ján REJTA z Lopeja.

Kto ste ho poznali, venujte mu spolu s nami tichú spomienku.

S láskou a úctou spomínajú manželka a dcéry s rodinami.

Dňa 29. marca si pripomenieme devätnásť rokov odvtedy, ako nás navždy opustila naša milovaná dcéra, mama, sestra a kolegyňa

Anna HRUBOŠOVÁ z Brezna.

S láskou spomínajú rodina a bývalí spolupracovníci zo ŽP Informatika

„Odišiel tiško, ako odchádza deň a v našich srdciach zostáva spomienka len.“

Dňa 2. apríla si pripomenieme druhé smutné výročie, čo nás opustil manžel, otec a starý otec

Kazimír KOKAVEC z Valaskej.

Tí, ktorí ste ho poznali, venujte mu tichú spomienku.

S láskou spomína manželka, deti a ostatná blízka rodina

Časť účastníkov spomienkovej akcie pred Hutníkym múzeum ŽP objektívom V. Kúkolovej

Navštívili aj Hutnícke múzeum ŽP

Z podkladov TASR
O. Kleinová

Konfederácia politických väzňov Slovenska si 15. marca 2017 za účasti vyše päťdesiatich členov konfederácie z rôznych kútov Slovenska spomenula na tých, ktorí boli zaradení do Tábora nútenej práce v Hronci. Tento tábor bol zriadený v roku 1949 a za dva roky jeho existencie prešlo jeho bránami vyše tisíc ľudí. Časť väzňov dochádzala do práce aj do Švermových železiarní. Podľa slov Petra

Sandtnera, organizátora spomienkového podujatia, dnes už žijú len štyria, ktorí boli v tomto tábore väznení. Dva sú na Spiši, jeden v Trnave a jednému sa podarilo utiecť z Hronca až za hranice a žije v USA.

Spomienka sa začala svätou omšou vo farskom kostole v Hronci, účastníci si vypočuli prednášku historika Jerguša Sivoša z Ústavu pamäti národa, autora knihy o táboroch nútenej práce a popoludní navštívili aj Hutnícke múzeum Železiarní Podbrezová

Autor: PK	dávam odev	T3	ako hosť	kus poľa	😊	ľudoví básnici, speváci	zabávala	Slovenská republika	nečistota, mŕf	😊	balzámske jedlo	trhá	2 v Ríme	T1	začiatkové písmeno slova
ochrana tovaru					😊	Banskobystrický samosprávny kraj				😊	kriminológia				
pobehuje					😊	Švajčiarska rieka				😊	značka balenej vody				
Lesný závod			časť nervovej sústavy		😊	Verdiho opera		česká rieka		😊	podmienková spojka		Rhode Island		stará strelná zbraň
Taliansko (kód)				podivienka sa		EČV Košíc		EČV Krupiny		😊	pečieka				
mužské meno					😊	virtuálna lokálna sieť				😊	siláci, šampióni (hov.)				
odborník					😊	patriaci ilovi druh tvrdých cukrikov	bezpečnostné dvvere			😊	slabučka				
čistiaci prostriedok					😊	obrný transportér	americká univerzita			😊	hlávková zelenina				
osobné zámeno			poľn. plodina		😊	poškrop vodou	čieromorský prístav			😊	kočovníci		EČV Ziliny		tvrdá stupnica
Pomôcky: YALE, ROKS, EVIAN	mámenie		medzera, vzdialenosť		😊	organ zraku		ruská rieka		😊	Olina (dom.)			ženské meno	leský náter
časť oceánu					😊	Imrich (dom.)				😊	dával do súladu				
nejako					😊	499 v Ríme				😊	typ ruských lietadiel				
izraelská spravodajská služba					😊	nástroj na rezanie				😊	hornina s obsahom kovu				
					😊	mužské meno				😊	ázijský štát				

Pozývame vás

- do Horehronského múzea v Brezne na fotografickú výstavu autorov Petra Berčíka a Jozefa Fašangu „Fragmenty folklóru“. Verejnosti je výstava prístupná už len do 28. marca, v čase od 8. do 16. hodiny,
- 4. apríla o 19. hodine do domu kultúry v Brezne na vstúpenie profesionálneho Poddukelského umeleckého ľudového súboru, ktorý vám sprostredkuje vokálo-hudobné a tanečné bohatstvo Rusínov,
- do Poštového múzea v Banskej Bystrici (Partizánska 9) na výstavu „Pocta obetiam holokaustu“, ktorá je verejnosti sprístupnená od 24. marca do 16. no-

vembra. Vernisáž výstavy je spojená s inauguráciou poštovej známky, s dôstojným pripomenutím tragickéj udalosti 2. svetovej vojny a jej obetí, • výnimočnú príležitosť spoznať vyhynuté zvieratá z doby ľadovej pre vás pripravilo Prírodovedné múzeum Slovenského národného múzea (SNM) v Bratislave. Expozícia Giganty ľadovej doby je verejnosti sprístupnená do 18. júna. Najväčším exponátom je mamut, ktorý má šesť metrov a ďalších osemnásť sôch. Vystavená kolekcia trojrozmerných rekonštrukcií pleistocénnych obrovských cicavcov je najväčším súborom tohto druhu v strednej Európe.

Prvá domáca prehra v prebiehajúcom súťažnom ročníku

Z podkladov zp.futbal.sk spracoval M. Jančovič noviny@zelpo.sk

Ak započítame aj zápas posledného jesenného stretnutia, v ktorom sme v Zelpe arény remizovali s Tatranom Prešov 1:1, tak remízová šnúra Podbrezovčanov trvala štyri zápasy po sebe. V poslednom majstrovskom stretnutí sme doma privítali „Bílých anđelov“ a v mikrosúboji o pohárovú Európu chceli „Železiari“ potvrdiť postupové ambície. Žiaľ, šťastena sa od nás odklonila a diváci tak videli prvú tohtosezónnu domácu prehru nášho mužstva. Odstúpenie Myjavy a následná reprezentačná prestávka dáva našim futbalistom možnosť oddychovať dva týždne, po ktorých 1. apríla, opäť v Zelpe arény, privítame Slovan Bratislavu. Verme, že prestávka medzi majstrovskými stretnutiami pomôže nášmu kádru dokonale zregenerovať, vyčistiť myseľ, no najmä doliečiť zranených hráčov a opäť získavať dôležité body do tabuľky Fortuna ligy.

So Spartakom Trnava

Spartak vstúpil do súťažného ročníka ako jeden z aspirantov na pohárové umiestnenie, ktoré obhajoval z vlaňajšieho ročníka. Trnava dobrými výkonomi od začiatku sezóny potvrdzuje oprávnenosť boja o pohárovú Európu, k čomu má aj správne vyskladajúce hráčsky káder. Po jeseni patrila Trnavčanom štvrtá priečka a jarným cieľom bolo jej vylepšenie, no prvé zápasy po zimnej prestávke Trnave nevyšli podľa predstáv a z úvodných troch kôl získali len jeden bod za bezgólovú remízu proti ViOnu. K naplneniu pohárových ambícií majú dopomôcť aj nové posily, ktoré v zimnej prestávke dorazili do Trnavy. Najvýraznejšou je Brazílčan Kerlon, ktorý svoj talent rozvíjal v klube Inter Miláno, či v holandskom Ajax Amsterdame. Druhou posilou je turecký útočník Yilmaz, ktorý sa blysol svojim úvodným gólom vo Fortuna lige práve proti FO ŽP Šport.

ŽP Šport Podbrezová – FC Spartak Trnava 0:1 (0:0)

Gól: 50. Yilmaz.

Prvá prehra v Zelpe arény prišla po 23 zápasoch prebiehajúceho súťažného ročníka, čo sa však stať nemuselo,

keby naši hráči premenili aspoň jednu z vypracovaných šancí. Úvodnú mal už v druhej minúte Patrik Vajda, ktorého skvelým centrom našiel Pablo Podio, no hlavička defenzívneho záložníka skončila na rukavici trnavského brankára Adama Jakubecha. Spartak hrozil hlavne z protiútokov, či postupných krídelných akcií, ale ich náznaky neboli nebezpečné. Medzišestnástkový futbal prinášal množstvo osobných súbojov a aj tvrdších zákrokov, no do polčasu sme mohli ísť do vedenia, kedy po prihrávke Bernadínu spoza šestnástky napriahol Kuzma, lenže v bránke sa opäť vyznamenal Jakubech. Po záverečnom rohu prvého dejstva ešte mieril hlavou kapitán Ľuboš Kupčík nad. „S prvým polčasom som spokojný nebol. Naša prechodová fáza bola pomalá a nie taká, ako sme si predstavovali. Z toho pramenilo, že sme boli smerom dopredu málo nebezpeční,“ povedal tréner Marek Fabuľa. Ako sa neskôr ukázalo, rozhodujúci moment stretnutia prišiel v 50. minúte, keď sa po rohovom kope presadil útočník hostí Yilmaz. Turecký legionár ostal zabudnutý na malom vápne a presnou hlavičkou rozvlnil sieť. Od tohto momentu Podbrezová prebrala iniciatívu a tlačila sa smerom do brány súpera: „V prvom polčase naša hra ideálna nebola. V druhom sa trochu zlepšila. Bohužiaľ, futbal nám vrátil to, že keď do prvého polčasu nedáte všetko, nemôžete vyhrať. Dopltili sme na šance. Mali sme ich dosť, nepodarilo sa nám premeniť ani jednu. Súper z prvej vážnejšej dal gól, potom sa postavili pred šestnástku a už sme len dobýjali ich bránu,“ hodnotil Róbert Polievka. Matúš Turňa mohol odpovedať už o niekoľko desiatok sekúnd, keďže jeho nepodarený center padal do brány, no Jakubech loptu posunul na brvno, ktoré s ním hralo aj chvíľu na to, keď sa ho pokúsil prehodiť Polievka, ktorý doplnil: „Videl som, že Adam je vyššie, ale myslím, že znova potvrdil svoje kvality. Snažil som sa ho prehodiť, ešte mi to vyškríbal na brvno. Možno chýbal kus šťastia. Keby som ho mal, tak ten gól dám.“ Nápor domácich pokračoval, ale ďalšia veľká možnosť prišla až tesne pred koncom. Center Podia našiel v malom vápne hlavu Lazara Djordjeviča, ktorý opäť nechal

V úvodnej šanci zápasu so Spartakom Trnava sa Patrikovi Vajdovi nepodarilo skórovať a brána hostí ostala „zakliata“ až do záverečného hvizdu.
Foto: A. Nociarová

vyknúť Adama Jakubecha. Mladý gólmán vytlačil loptu z bránkovej čiary na roh: „Podľa mňa to bola naša najväčšia šanca. Nemali sme šťastie, brankár predviedol dobrý zákrok. Snažili sme sa do konca strelit gól, nedarilo sa nám to. Súper dobre bránil,“ povedal po stretnutí balkánsky ľavý obranca. Tejto možnosti predchádzal pád Roba Polievku v pokutovom území súpera, za čo nasledovala žltá karta pre podbrezovského mladíka. Ten inkriminovaný moment videl takto: „Som presvedčený, že kontakt tam bol. Bol som bokom k súperovi, ktorý si ma chytil spoza mňa, ruky mal na mne. Takéto penalty sa určite pískajú, rozhodca sa rozhodol inak. Nevravím, že to bol rozhodujúci moment, ale to sú tie momenty, ktoré dokážu rozhodovať.“ Trnava si svoj náskok ustrážila a odišla zo Zelpe arény so všetkými bodmi: „Bývajú aj takéto zápasy, kedy proti vám stojí nielen mužstvo s kvalitnou defenzívou, ale odkloní sa od vás aj šťastena. Bohužiaľ, je to tak a tento fakt musíme akceptovať. Druhý polčas ovplyvnil náš mikrosúboj, kedy sme inkasovali. Po tomto góle sme urobili maximum, aby sme strhli výsledok na svoju stranu. Stál však proti nám hlavne Adam Jakubech, ktorý predviedol brilantné zákroky, ktoré stačili k tomu, aby hostia odišli

víťazne domov,“ konštatoval na tlačovej konferencii Fabuľa. Hlavný tréner znova nemohol počítať s niekoľkými hráčmi a preto improvizoval s pozíciou hrotového útočníka, kde sa zo začiatku ocitol Matej Kochan. „Mikuš nebol stopercentne fit. Mali sme k dispozícii len tých hráčov, ktorých sme poslali do hry. Museli sme to variovať tak, aby sme na ihrisko

poslali jedenásť zdravých hráčov,“ doplnil na záver Marek Fabuľa.

FO ŽP Šport: Kuciak – Turňa, Kupčík, Krievák, Djordjevič – Podio, Vajda – Polievka, Kuzma (70. Mikuš), Bernadina – Kochan.
FC Spartak Trnava: Jakubech – Čögly, Godál, Oravec, Čonka – Tóth – Jirka (90+1. Mihálik), Greššák, Sloboda, Bello (90+3. Dubec) – També (42. Yilmaz).

Svetové kolky v Podbrezovej

M. Kozák
KO ŽP Šport

Prelom marca a apríla sa v kolkárskom svete bude niesť jedným z najvýznamnejších klubových podujatí – Final Four LIGY MAJSTROV, čo je záverečný turnaj štyroch najlepších ženských a mužských družstiev. Tie sa do turnaja prebojovali po náročných súbojoch v prvých kolách súťaže Ligy majstrov. Tohtoročný finálový turnaj sa uskutoční na dráhach v Podbrezovej, a tak budú môcť diváci vidieť svetovú kolkársku špičku medzi mužmi, ako aj medzi ženami. V mužskej časti, okrem

domáceho majstrovského celku KO ŽP Šport Podbrezová, sa turnaja zúčastnia: nemecký majster a víťaz Svetového pohára SKV Rot Weiss Zerbst, obhajca trofeje maďarský klub Alabárdos Szegedi TE, či chorvátsky majster KK Zaprešič. V ženskej časti sa predstaví rakúske majsterky a obhajkyne titulu BBSV Wien, niekoľkonásobné víťazky z klubov KK Celje (SLO), Victoria Bamberg (GER) alebo chorvátske majsterky z KK Mlaka Rijeka.

Na finálový turnaj ste všetci srdečne pozvaní.

Juniori v predohrávke dobyli Novohrad

S trénerom Jánom Gajdošikom

M. Jančovič
noviny@zelpo.sk

Po zimnej prestávke sa 18. marca začala aj súťaž tretej ligy skupiny Stred, v ktorej už druhú sezónu pôsobí naše B mužstvo hrajúce s prívlastkom „Juniori“. Zimnú prestávku využili na prípravu v domácich podmienkach, pričom odohrali niekoľko zaujímavých konfrontácií s účastníkmi druhej aj tretej ligy. Prvé jarné kolo bolo vlastne predohrávkou, a „Juniori“ sa v ňom opäť stretli s Lučencom, s ktorým odohrali posledný majstrovský zápas v jeseni (5. novembra 2016 sa na umelej trávě v Skalici zrodila remíza 2:2).

Pred úvodným duelom sme sa opýtali hlavného trénera B mužstva na zhodnotenie zimnej prípravy:

- Zimná príprava prebiehala v domácich podmienkach, kde sme našli všetko potrebné pre absolvovanie tréningových jednotiek a regeneráciu. Horšie to už bolo s počtom odohraných prípravných zápasov, nakoľko sme z rôznych príčin neodohrali štyri prípravné stretnutia, čo považujem za

jediné negatívum zimnej prípravy.

Aké zmeny sa udiali, v porovnaní s jesennou časťou?

- Oproti jesennej časti nastala zmena v tom, že sa spojili kategórie starších dorastencov (U19) adružstva „Juniorov“ do jednej tréningovej skupiny, z čoho vyplývajú aj zmeny v hráčskom kádri. V prípravných zápasoch veľkú časť kádra družstva „Juniorov“ dopĺňali hráči z U19.

Aké sú ciele v jarnej časti Tipos III. ligy skupiny Stred?

- Cieľom v jarnej časti bude pokračovať v nastolenej ceste z jesene. Chceme preniesť väčšiu zodpovednosť za herný prejav, a aj za výsledky na hráčov z kádra „Juniorov“, aby tvorili kvalitný základ družstva. Ďalším cieľom bude zapracovať a pomôcť získavať hernú prax aj hráčom z U19, ktorí nebudú vyťaženi v majstrovských zápasoch starších dorastencov. Podobné to bude aj s hráčmi z A mužstva a tréneri určia, ktorí nastúpia v majstrovských zápasoch za B mužstvo.

ŠK Novohrad Lučenec – ŽP Šport Podbrezová „B“ 0:1 (0:1)

Góly: 38' Jakuba.

Do prvého jarného zápasu sa „Juniori“ snažili vstúpiť aktívne, no obrana domácich bola pozorná a do šancí sme sa nedostávali. Domáci hrozili zo štandardných situácií, ale aj naša obrana, na čele s brankárom Lukáčom, vyriešila všetky nebezpečné situácie. V 38. minúte, po akcii Jakuba s Káčerikom, sme šli do vedenia, keď Jakuba peknou strelou obstrelil brankára Lučenca. V závere polčasu zaujal ešte pekný volej domáceho hráča, ktorým opečiatkoval konštrukciu našej brány. Druhý polčas domáci vrhli všetky sily do útoku, boli nebezpečnejším družstvom, ale vyrovnáť sa im nepodarilo. Napriek tomu, že sme v zápase nepodali herne oslnivý výkon a v našej hre v útočnej fáze bolo viacero nepresností, môžeme za výkony našich mladých hráčov pochváliť. Dobré sa vyrovnali aj s nie príliš objektívnym posudzovaním osobných súbojov a množstvom štandardných situácií, ktoré domáci zahrávali. V bráne vynikol viacerými skvelými zákrokmi Lukáč, ktorý výrazne prispel k svojmu čistému kontu.

FO ŽP Šport „Juniori“: Lukáč – Magda, Turlík, Lipčák, Horváth, Vida, Káčerík (90' Minčíč), Jakuba, Hric, Pejovič (86' Lavřík), Marchuk, (90' Lupták)

CHAMPIONS LEAGUE NINEPIN CLASSIC 2017
FINALFOUR PODBREZOVÁ, 1.-3. APRIL 2017

PIATOK 31.3. 2017
 Od 13:00 do 16:00 Akreditácia
 15:00 Preberanie dráh
 17:00 Technická parada
 19:00 Otvárací ceremoniál

SOBOTA 1.4. 2017
 09:00 ŽENY SEMIFINÁLE
 BBSV Wien (AUT) vs. KK Mlaka Rijeka (CRO)
 11:30 ŽENY SEMIFINÁLE
 SKC Victoria 1947 Bamberg (GER) vs. KK Celje (SLO)
 14:00 MUŽI SEMIFINÁLE
 Alabárdos Szegedi TE (HUN) vs. KK Zaprešič (CRO)
 16:30 MUŽI SEMIFINÁLE
 SKV Rot Weiss Zerbst (GER) vs. ŽP Šport Podbrezová (SVK)

NEDEĽA 2.4. 2017
 08:00 ŽENY O 3. MIESTO
 10:30 ŽENY FINÁLE
 13:00 ŽENY CEREMONIÁL
 13:15 MUŽI O 3. MIESTO
 15:45 MUŽI FINÁLE
 18:00 MUŽI CEREMONIÁL

Hodu zdar!